

Viljandi Vallavalitsuse ja hallatavate asutuste optimaalse piirkondliku struktuuri väljatöötamine ja avalike teenuste disaini analüüsi koostamine

Kokkuvõte

Sisukord

1. Viljandi valla rahvastik:
 1. Senised rahvastikuarengud
 2. Rahvastikuproгноos
2. Asutused ja teenused
3. Töökohad
4. Valla finantsid ja asutuste eelarved
5. Kinnisvara
6. Muudatusprojektid

Metoodika

Analüüs on läbi viidud viies üksteisega seotud etapis:

1. Valla ruumimuster ning piirkondade toimeloogika
 - Keskuste hierarhia, vahemaad, inimeste liikumine
2. Rahvastikuanalüüs ja teenusvajaduse prognoos
 - Retrospektiiv ja tulevik (3 stsenaariumit) piirkondade kaupa
3. Valla asutuste ja teenuste analüüs
 - Valdkonnad: valitsemine; alus-, üld- ja huviharidus; noorsootöö; kultuuritegevus; raamatukogud; sotsiaalasutused; muud olulist mõju omavad asutused; vallavalitsuse majandusüksuse toimimine
4. Teenuse osutamiseks kasutava kinnisvara analüüs
 - Seisukord ja optimaalsus
5. Ettepanekud ja soovitused asutuste optimaalse piirkondliku struktuuri kujundamiseks
 - Muudatusprojektid

Analüüsi aluseks olnud piirkonnad

4 piirkonda:

1. Pärsti - Paistu
2. Kolga-Jaani - Saarepeedi
3. Viiratsi - Leie
4. Tarvastu

21 kanti

Piirkond	Asustatud asustusüksuste arv	Elanike arv seisuga 1.01.2021	Osakaal elanikest
Pärsti-Paistu	40	4 356	32%
Kolga-Jaani-Saarepeedi	24	2 224	16%
Viiratsi-Leie	29	3 773	28%
Tarvastu	37	3 191	24%
Kokku	130	13 544	100%

VILJANDI VALD

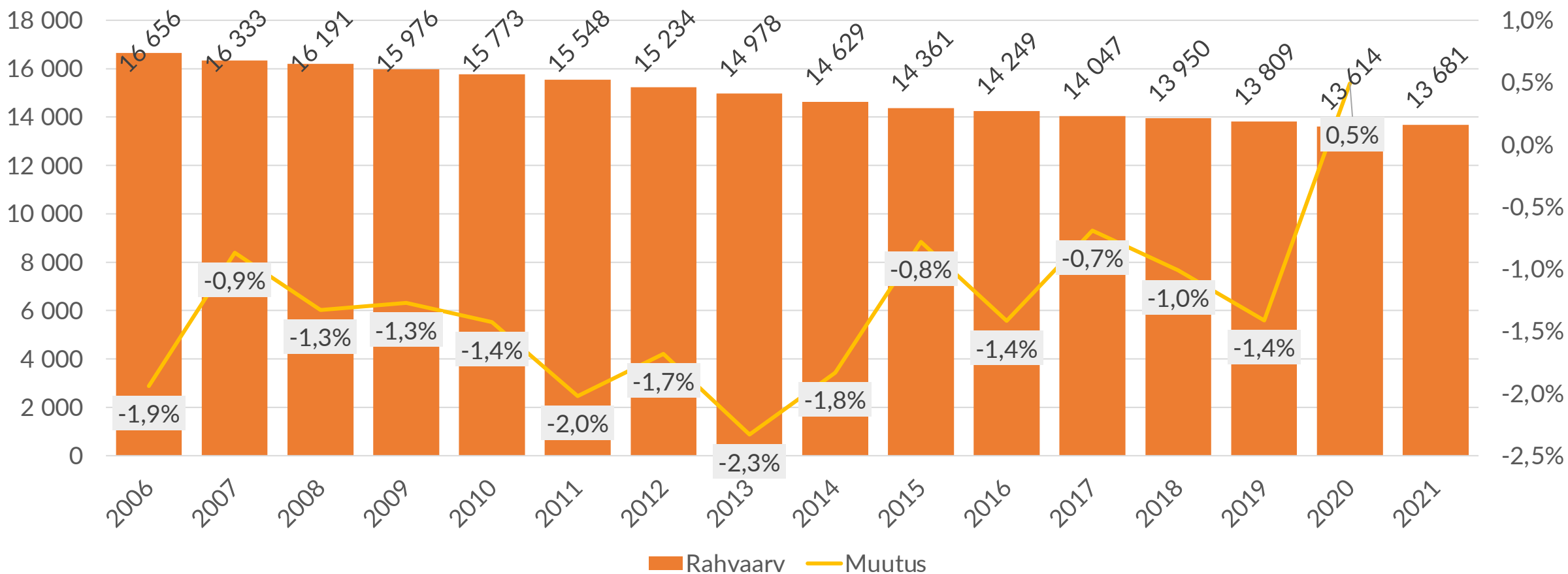

Keskuste võrgustik

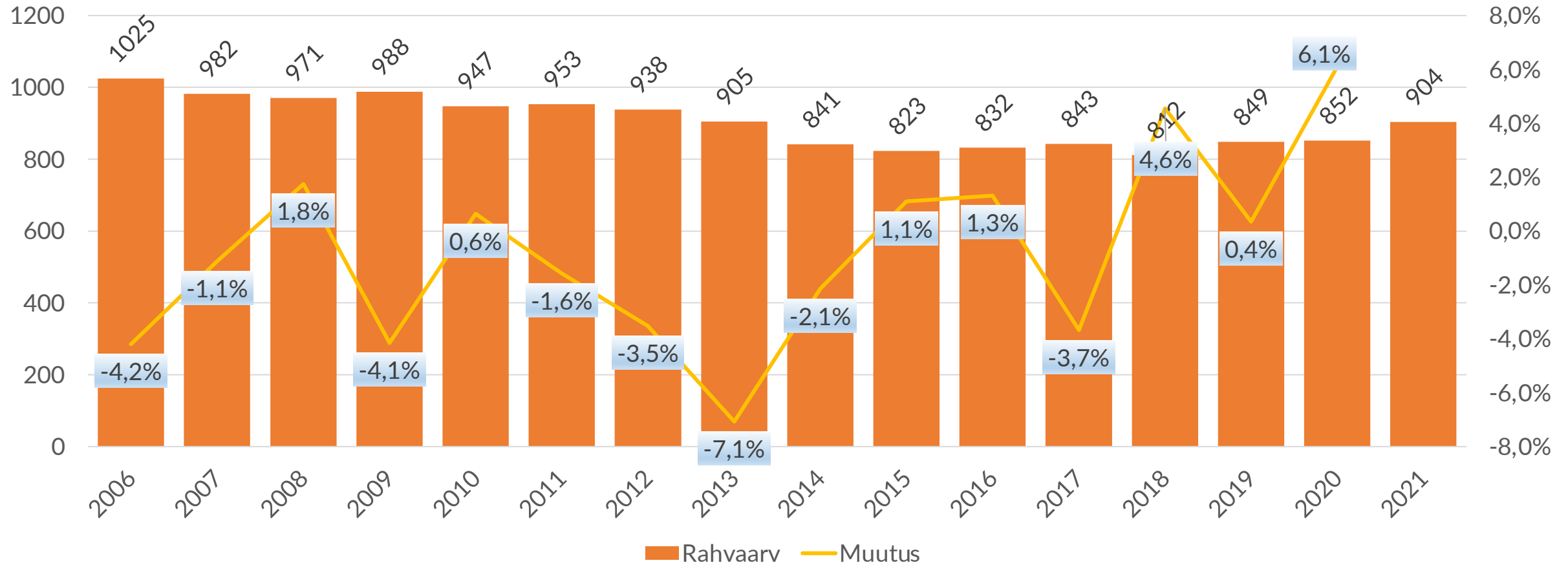
- Piirkondlikku keskust Viljandi vallas ei ole.
- Kohalikke keskusi on 2: Mustla ja Kolga-Jaani.
- Lähikeskusi on 3: Tänassilma, Paistu, Leie.
- Lisaks on mitmeid teenustega külakeskusi (13).
- Viljandi valla toimepiirkonna keskuseks on Viljandi linn, kus 1.01.2021 seisuga elas 16 899 inimest. Linn on oluline töökohtade, haridus- jm teenuste pakkuja. Vähemal määral mõjutavad valla äärealade elanikke ka veel Põltsamaa linn, Tõrva linn ja Tartu linn.
- Asustus on maakonnas koondunud peamiselt suuremate keskuste, esmajoones Viljandi linna ümbrusesse. Hõredalt asustatud on endise Kolga-Jaani valla alad valla kirdeosas Tänassilma ja Kolga-Jaani vahel. Samuti on hõreda asustusega valla lõunapoolne ots.
- Viljandi valla puhul on tegemist **võrgustiku tüüpi omavalitsusega**, mille peamised keskused on võrreldava rahvaarvuga ja mille selgeks tõmbekeskuseks on Viljandi linn, mille ümber vald asub. Tulenevalt suurest ja hajusalt asustatud territooriumist on vajalik tagada peamiste avalike teenuste (alus- ja põhiharidus jms) kättesaadavus ühtlaselt kogu vallas. See tähendab, et lisaks majanduslikule otstarbekusele tuleb teenuste ümber korraldamisel võtta arvesse ka aeg-ruumilisi vahemaid.

1.1 SENISED RAHVASTIKUARENGUD

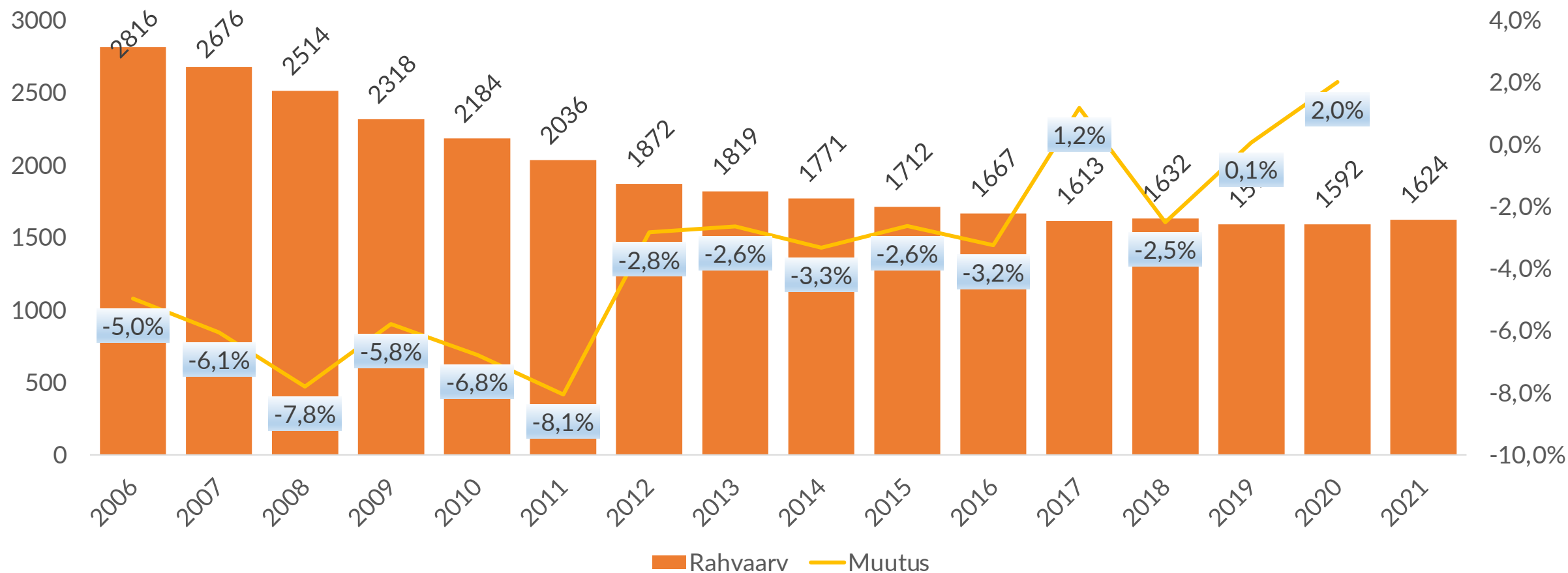
Rahvaarvu muutus vallas 2006-2021

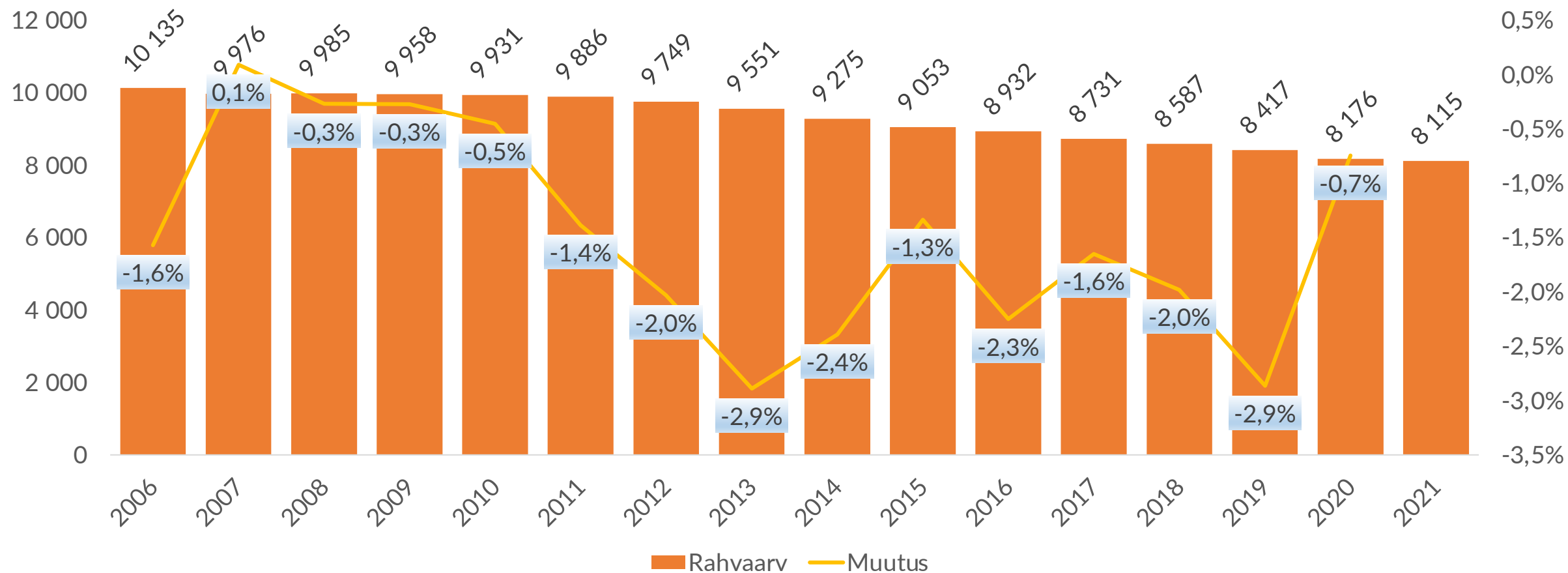
0-6 eluaastat

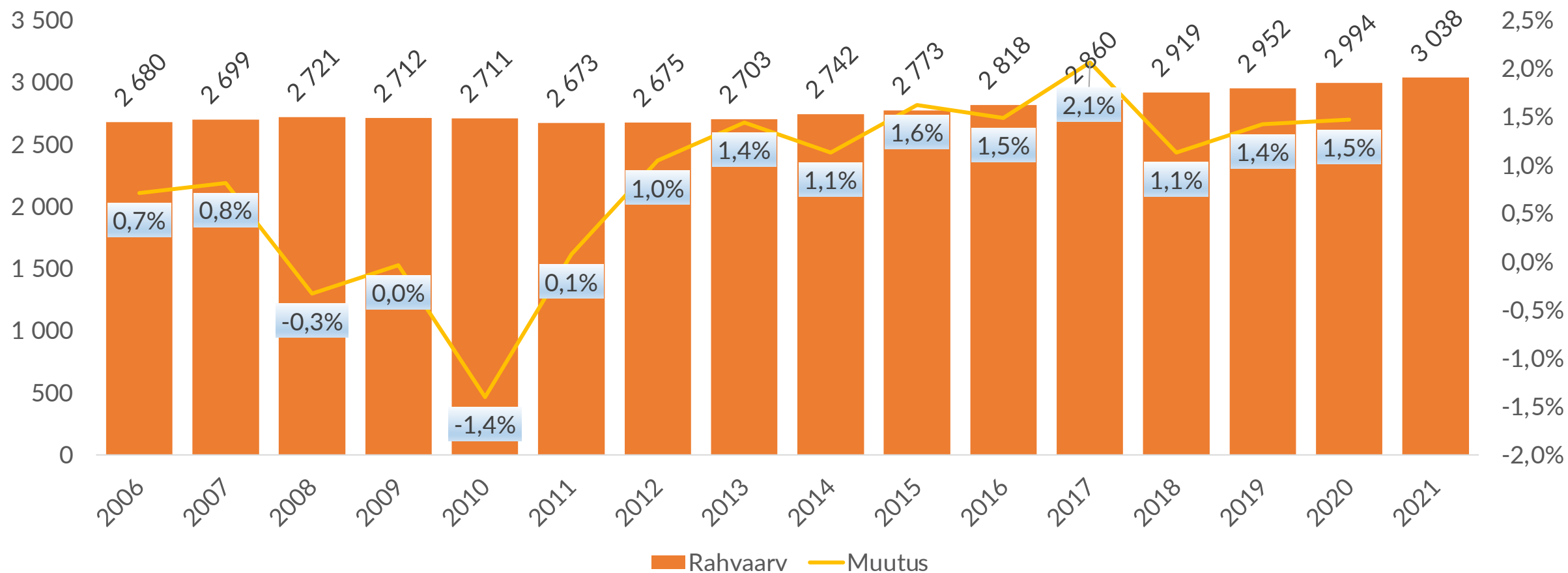
7-18 eluaastat

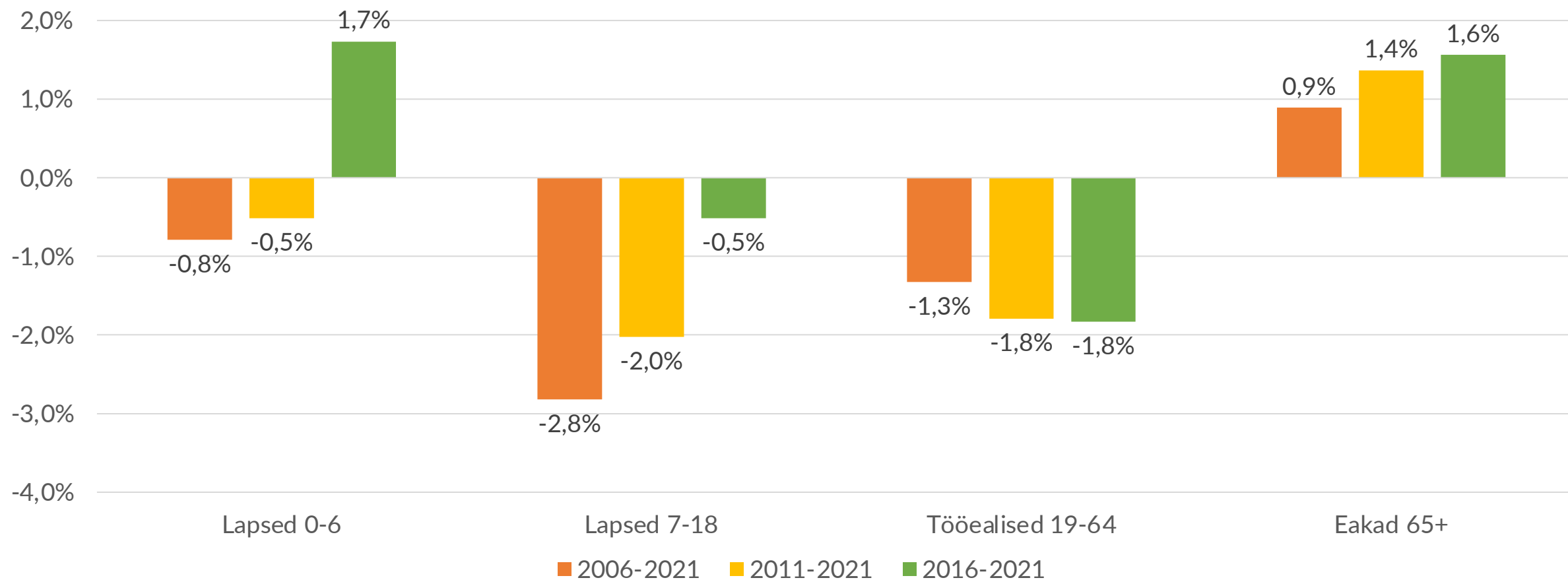
19-64 eluaastat

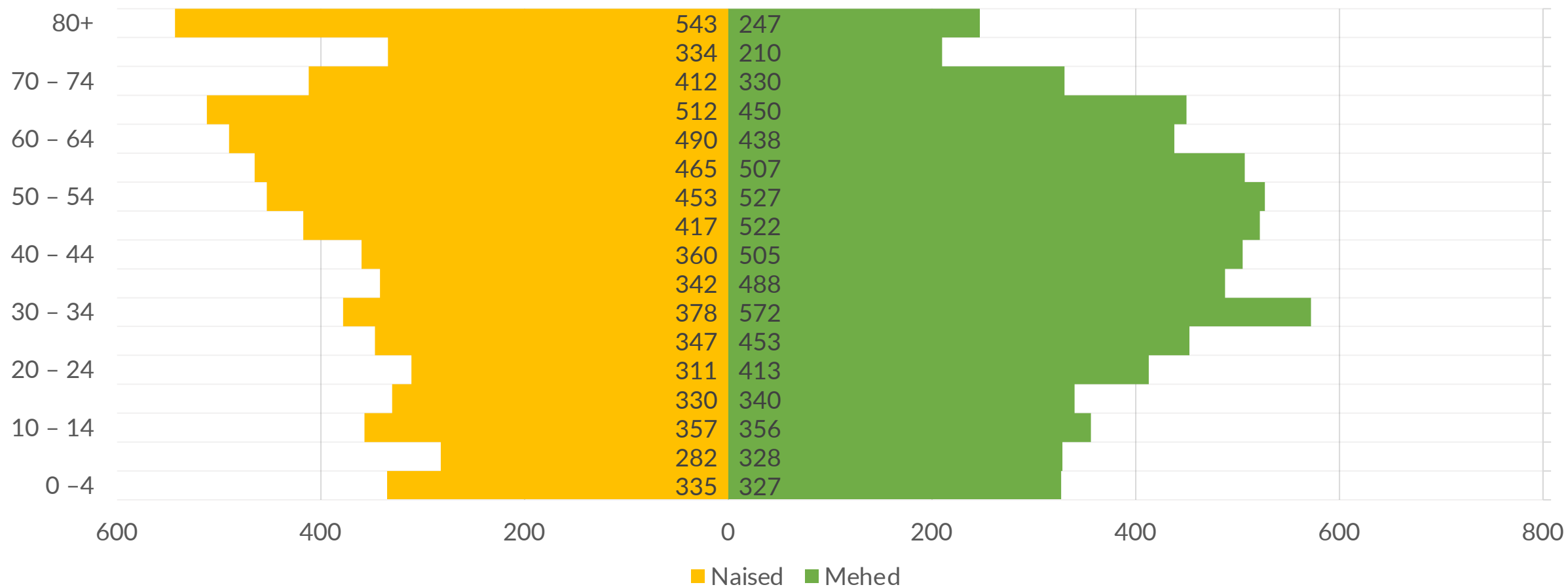
65 ja enam eluaastat

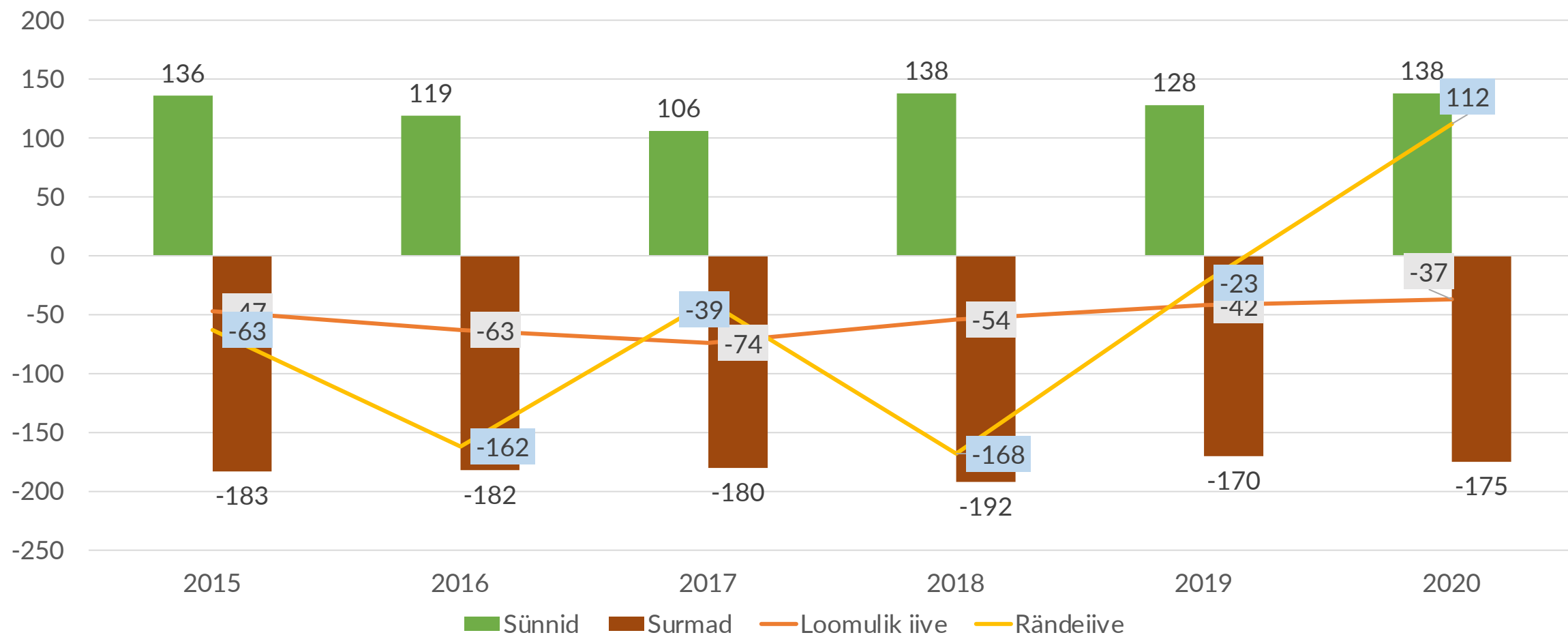
Aastakeskmise muutus vanuserühmades perioodidel

Rahvastikupüramiid 1.01.2021

Loomulik- ja rändeiive vallas aastatel 2015-2020

1.2 RAHVASTIKUPROGNOOS

Metoodika

Neli piirkonda, iga kohta on koostatud 3 stsenaariumi, mille liitmisel moodustub valla tervikproгноos.

Baas-stsenaarium (joonistel A)

- Sündimuskordaja Kolga-Jaani – Saarepeedi, Tarvastu ja Viiratsi - Leie – 1,85 ning Pärsti – Paistu 1,7
- Oodatava eluea kasvu ei toimu (meestel 73,5, naistel 81,4)
- Rännet ei toimu

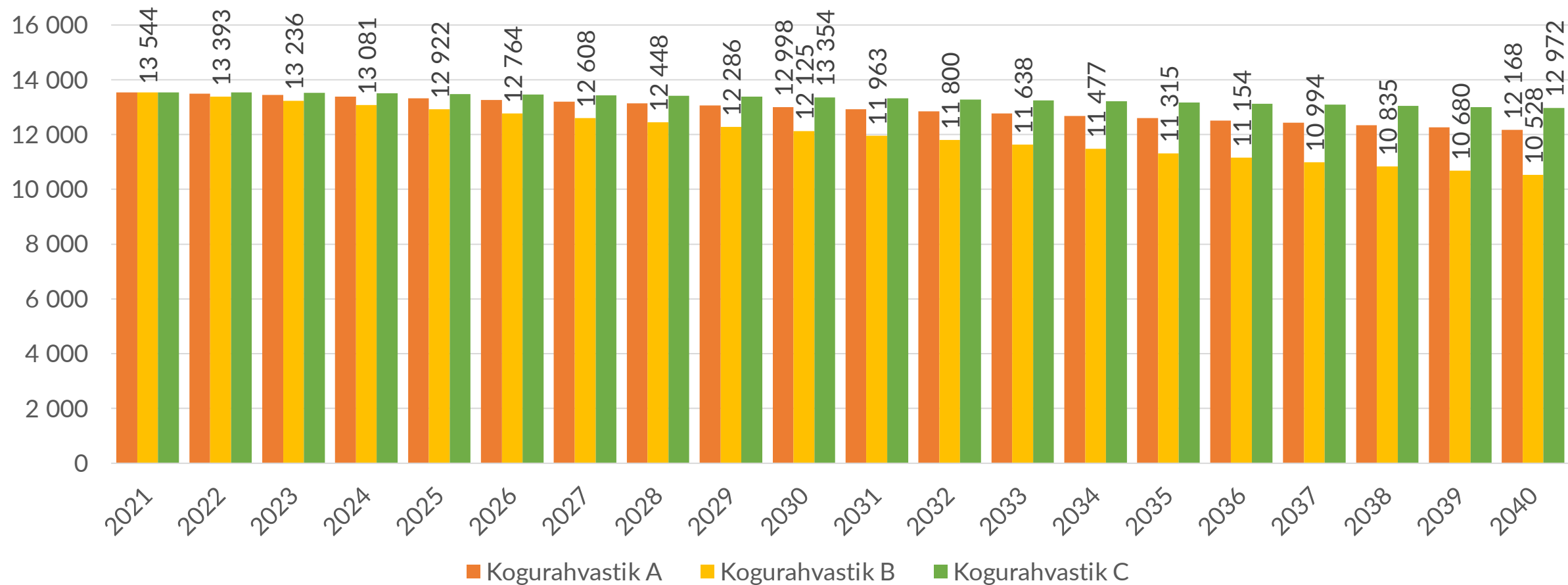
Rände-stsenaarium (joonistel B)

- Sündimuskordaja Kolga-Jaani – Saarepeedi, Tarvastu ja Viiratsi - Leie – 1,85 ning Pärsti – Paistu 1,7
- Oodatav eluiga kasvab aastaks 2040 meestel 77,5 ja naistel 83,4 eluaastani
- Toimub väljaränne kõikidest piirkondadest (lähteaastal u 100 elanikku)
- Rändajate põhiosa on vanuses 20-39; lapsed vanuses 0-19 ei rända

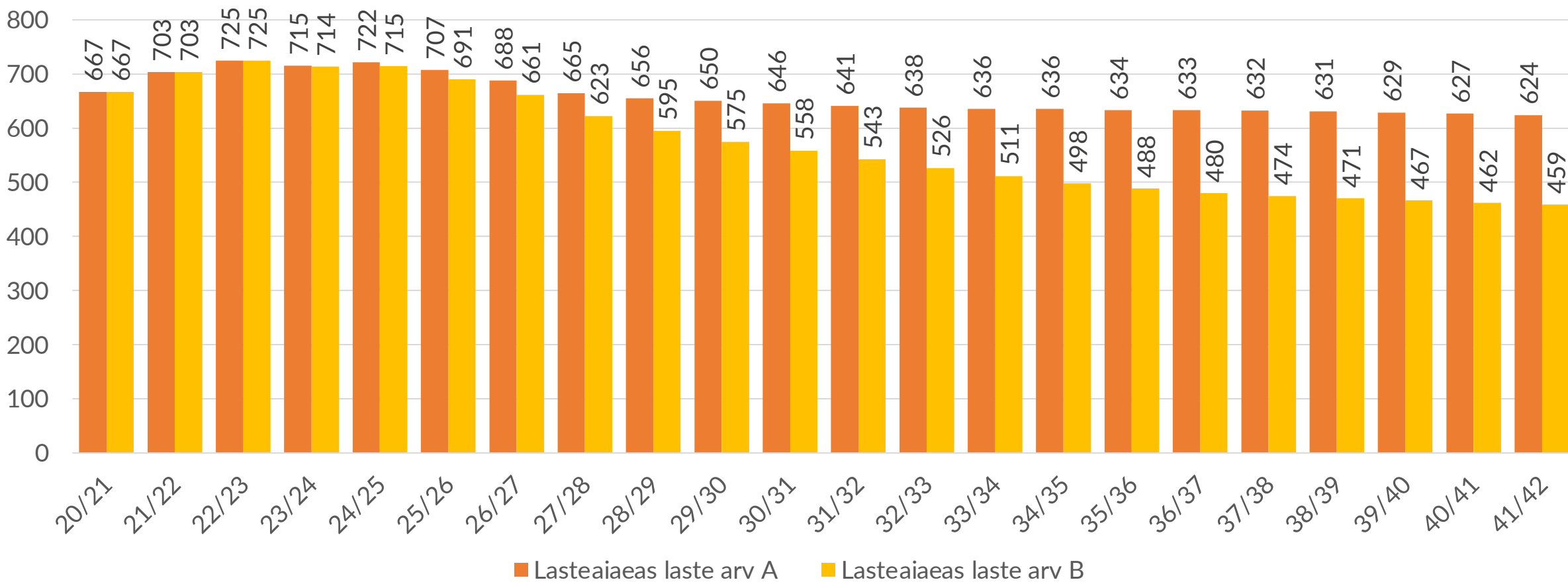
Optimistlik stsenaarium (joonistel C)

- Sündimuskordaja Kolga-Jaani – Saarepeedi, Tarvastu ja Viiratsi - Leie – 1,85 ning Pärsti – Paistu 1,7
- Oodatav eluiga kasvab aastaks 2040 meestel 77,5 ja naistel 83,4 eluaastani
- Toimub laste sissetänne kõikides piirkondades (lähteaastal u 40 last)
- Rändajate põhiosa on vanuses 5-14 eluaastat; 20 aastaste ja vanemate hulgas on ränne tasakaalus

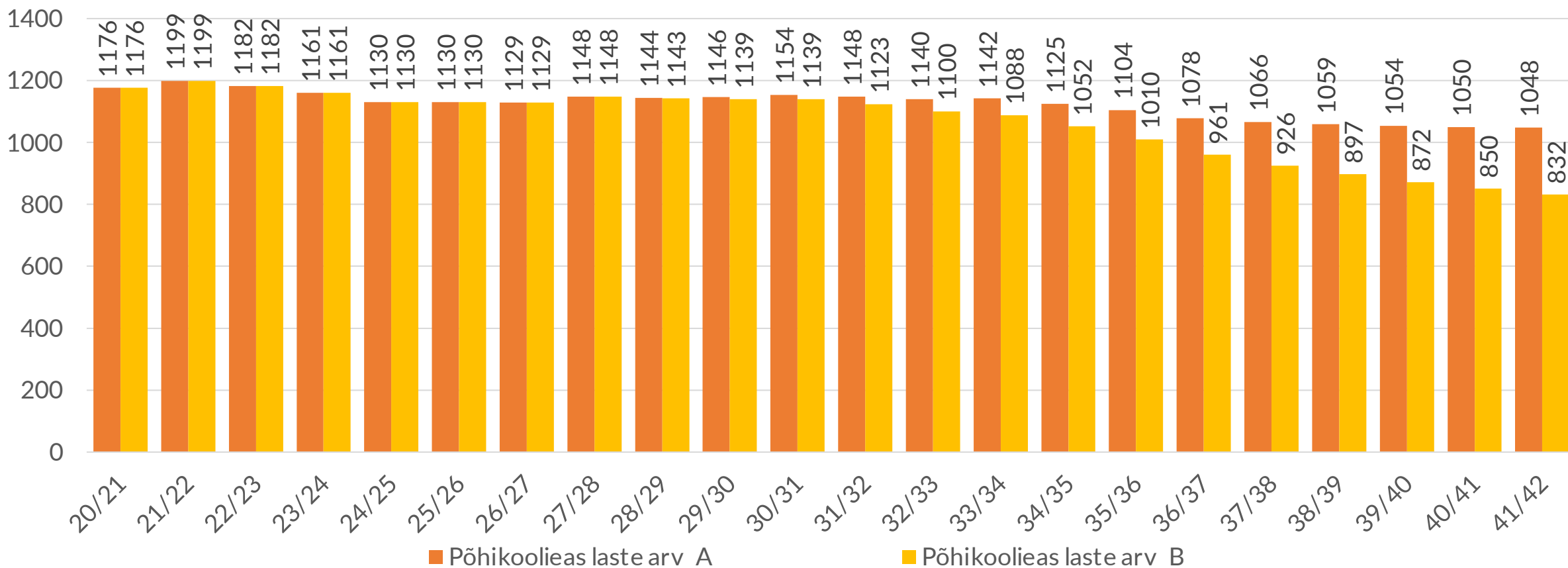
Viljandi vald kokku

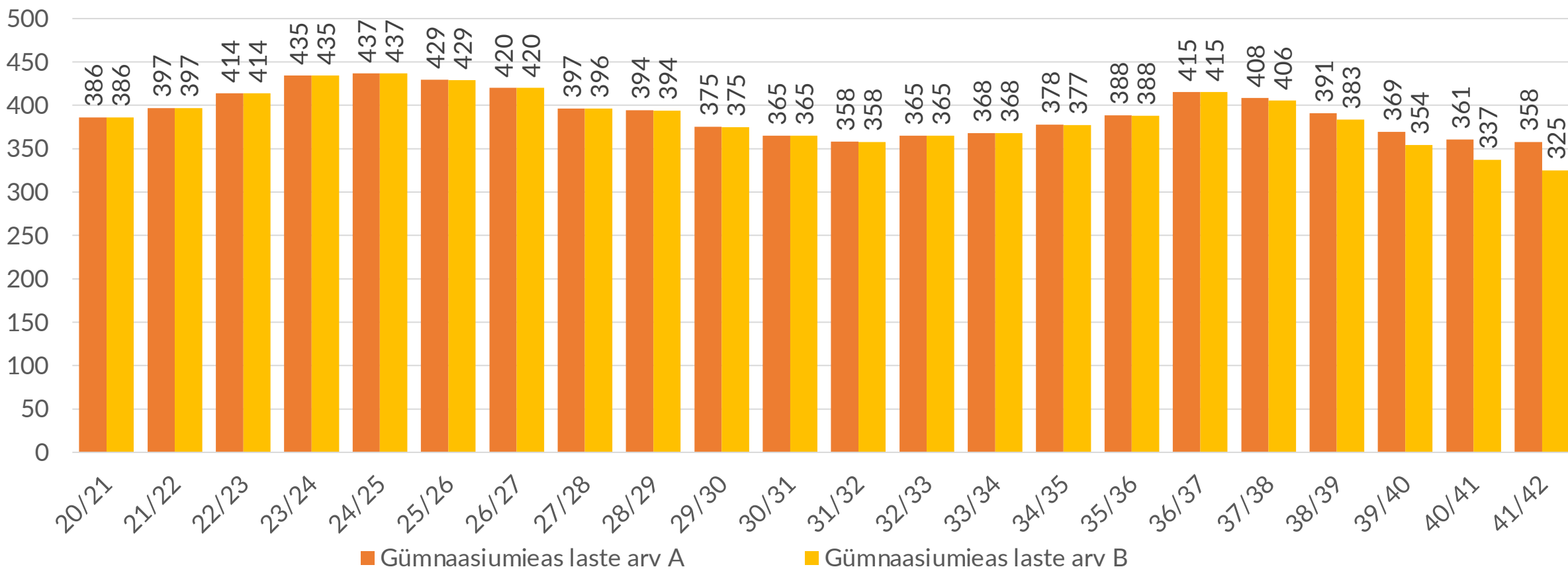
Lasteaiaeias lapsed

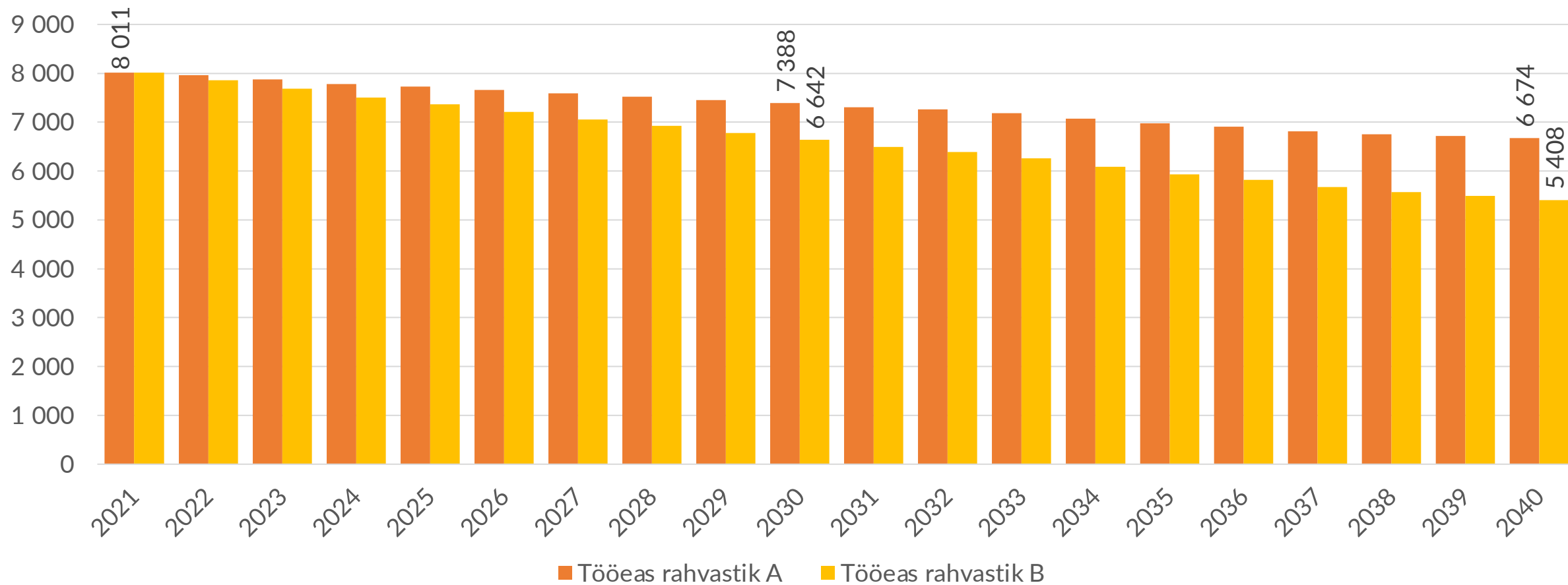
Põhikoolieas lapsed

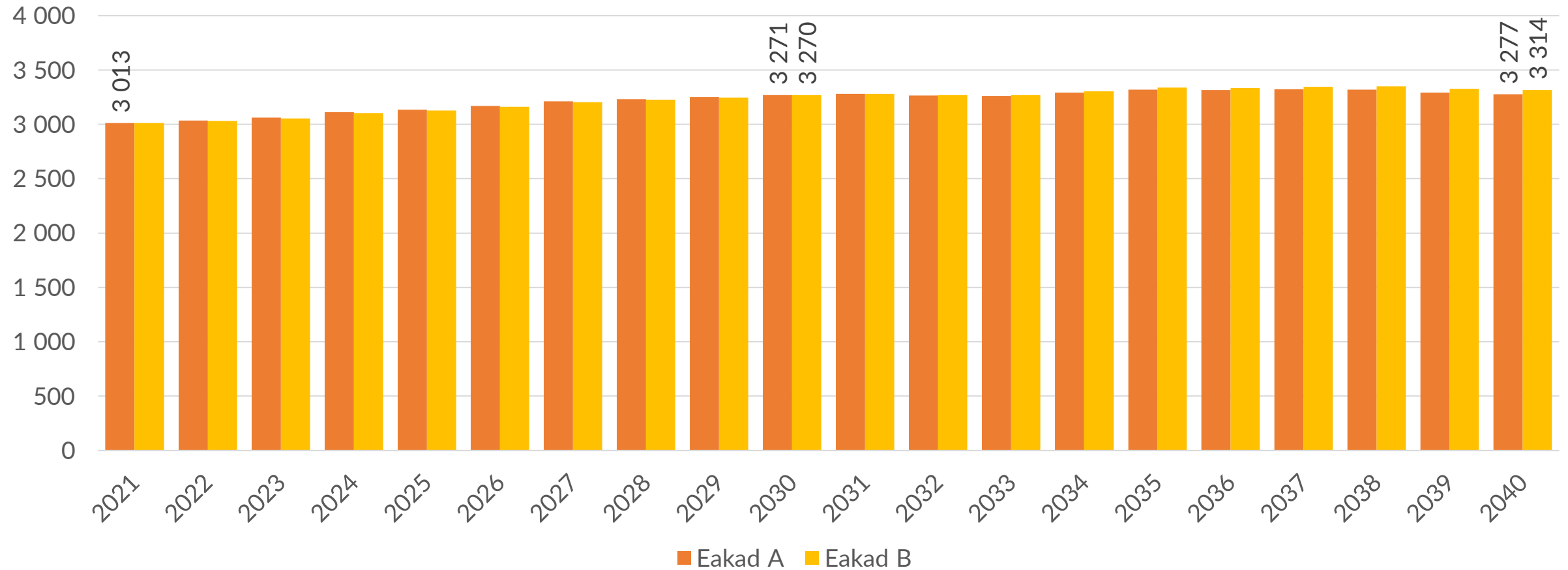
Gümnaasiumieas lapsed

Vanuserühm 19-64

Vanuserühm 65+

Vahekokkuvõte

- Baas-stsenaariumi kohaselt on muutused suhteliselt väikesed – valla vaates tervikuna väheneb prognoosiperioodi lõpuks lasteaiaaialiste laste arv 6%, põhikooliealiste oma 11% ja gümnaasiumiealiste oma 7%.
- Väljarände jätkudes, mis on tõenäolisem, väheneb prognoosiperioodi lõpuks lasteaiaaialiste laste arv kuni kolmandiku, põhikooliealiste oma samuti kuni kolmandiku ja gümnaasiumiealiste oma u 16% võrra.
- **10 aasta vaates suuremaid muutusi ei toimu.**
- Optimistliku stsenaariumi puhul jääb laste arv kõikides vanuserühmades lähteaastaga võrreldes samale tasemele. See on aga pigem ebatõenäoline.

2. ASUTUSED JA TEENUSED

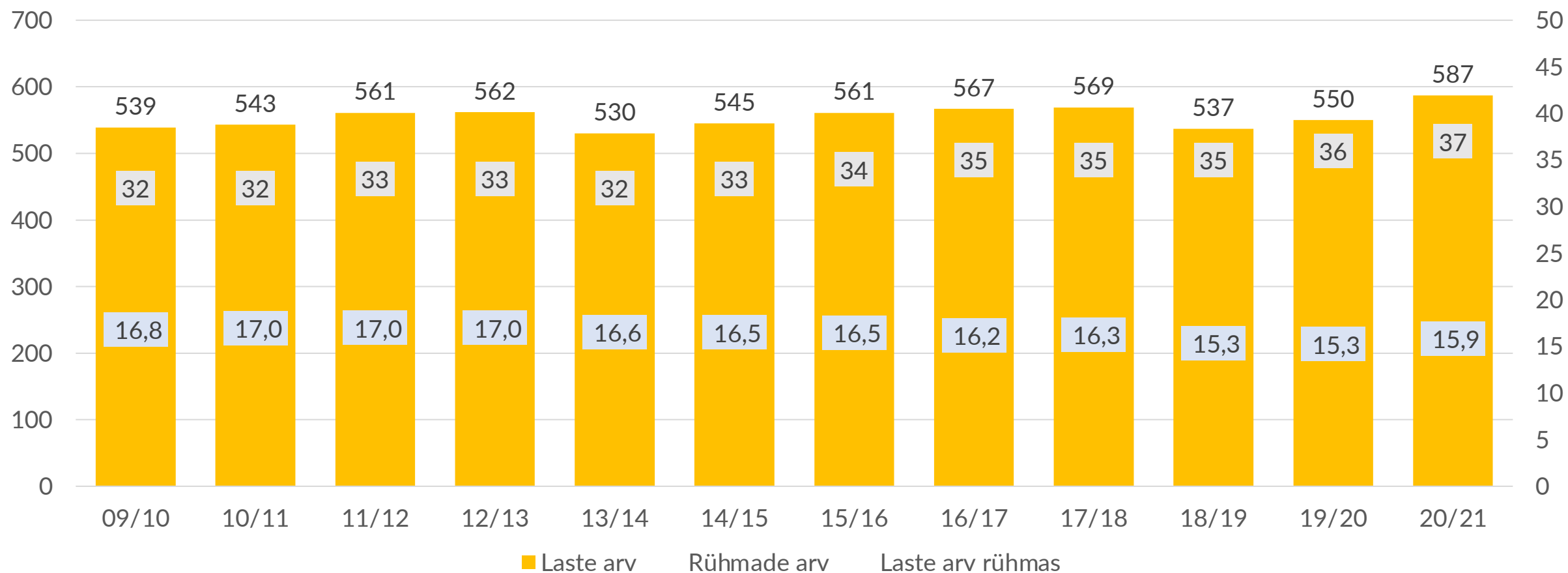
VILJANDI VALD

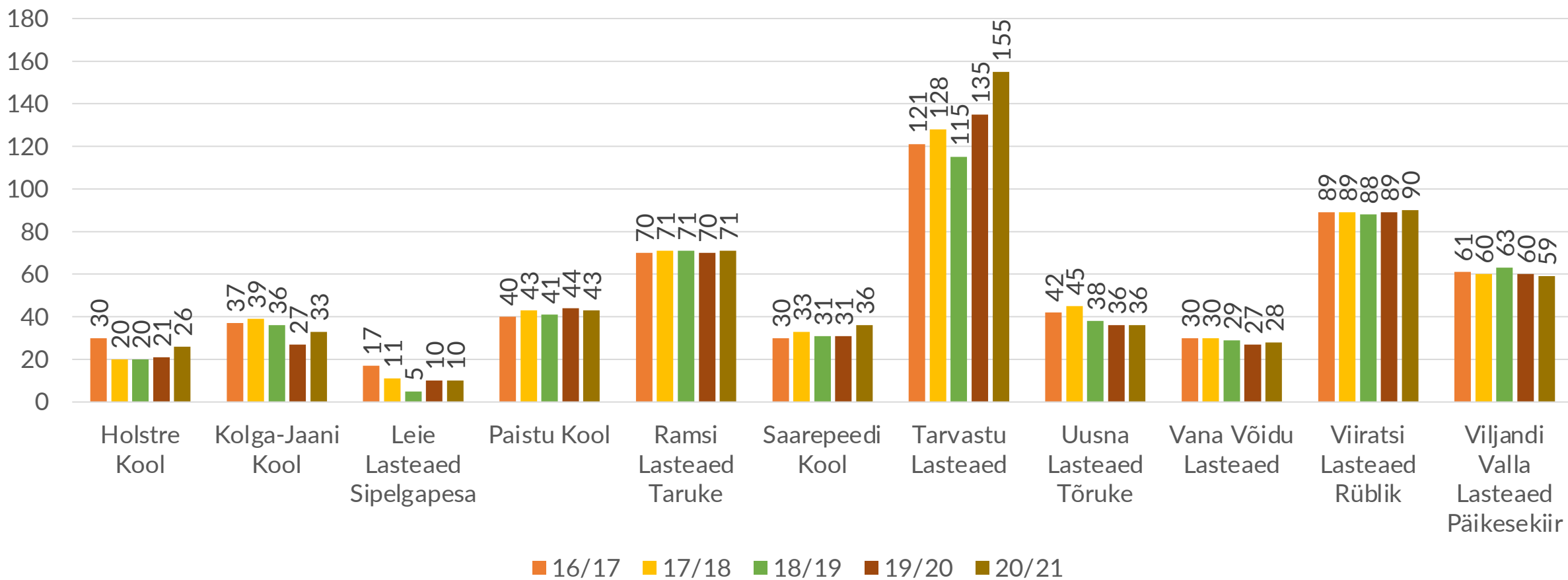
Asutused

- 38 eraldi registrikoodiga asutust
- 11 erinevat üksust eelarves
 - 11 lasteaeda
 - 9 üldhariduskooli
 - Huvikool
 - Noortekeskus, lisaks 4 üksust eelarves
 - 4 raamatukogu 12 haruraamatukogu ja 2 teeninduspunkti
 - 9 rahvamaja
 - 3 hoolekandeaustus
 - 3 sotsiaalmaja
 - 2 päevakeskust
 - Muuseum
 - Infopunkt
 - Külakeskus
 - Vallavalitsus ja 2 teenuskeskust

Lapsed valla lasteaedades

Laste arv asutuste lõikes

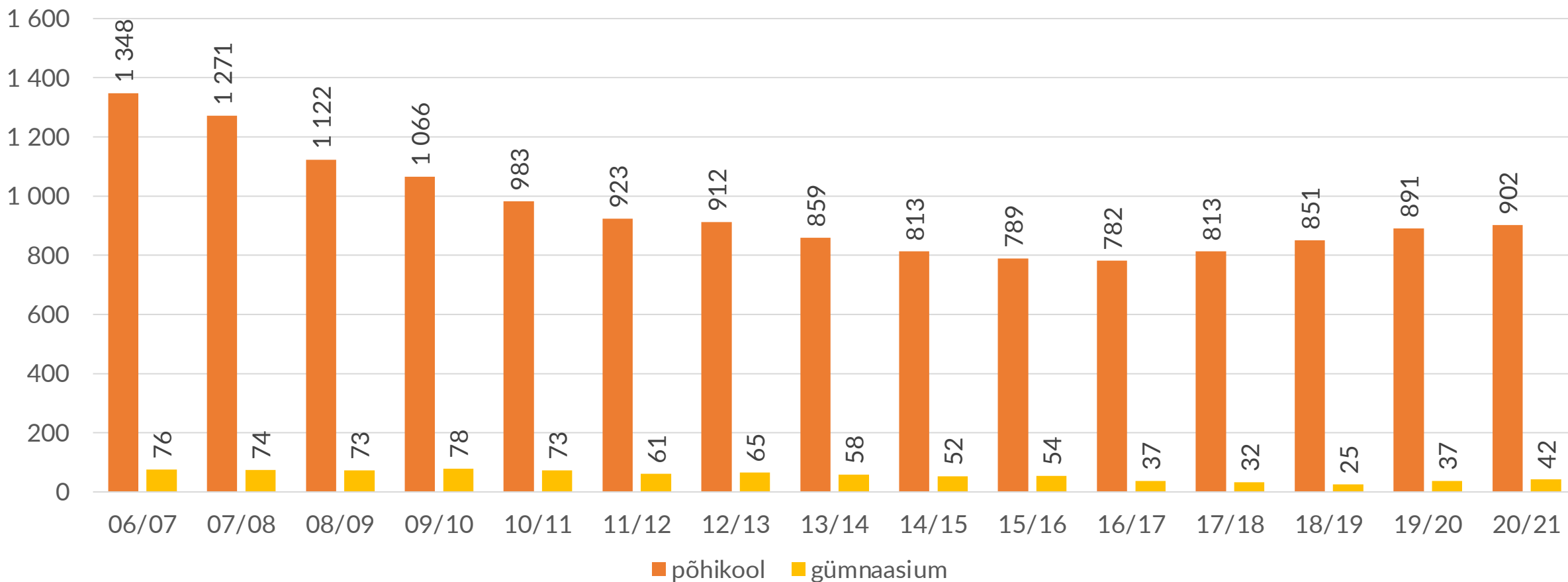
Lasteaialaste ränne piirkondade vaates

Lapse elukoha piirkond	Lasteaedade asukoha piirkond									
	Lasteaed kokku	Kolga-Jaani-Saarepeedi	Pärsti - Paistu	Tarvastu	Viiratsi - Leie	Lapsed valla lasteaedades	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
	Kolga-Jaani-Saarepeedi	64	4		12	80	7	87	74%	92%
	Pärsti -Paistu		158	2	7	167	17	184	86%	91%
	Tarvastu		11	143	2	156	5	161	89%	97%
	Viiratsi -Leie	3	3	1	134	141	12	153	88%	92%
	Muu KOV	2	23	9	9	43				
	Kokku	69	199	155	164	587	41	585	85%	93%
	Piirkonna lapsi	93%	79%	92%	82%					

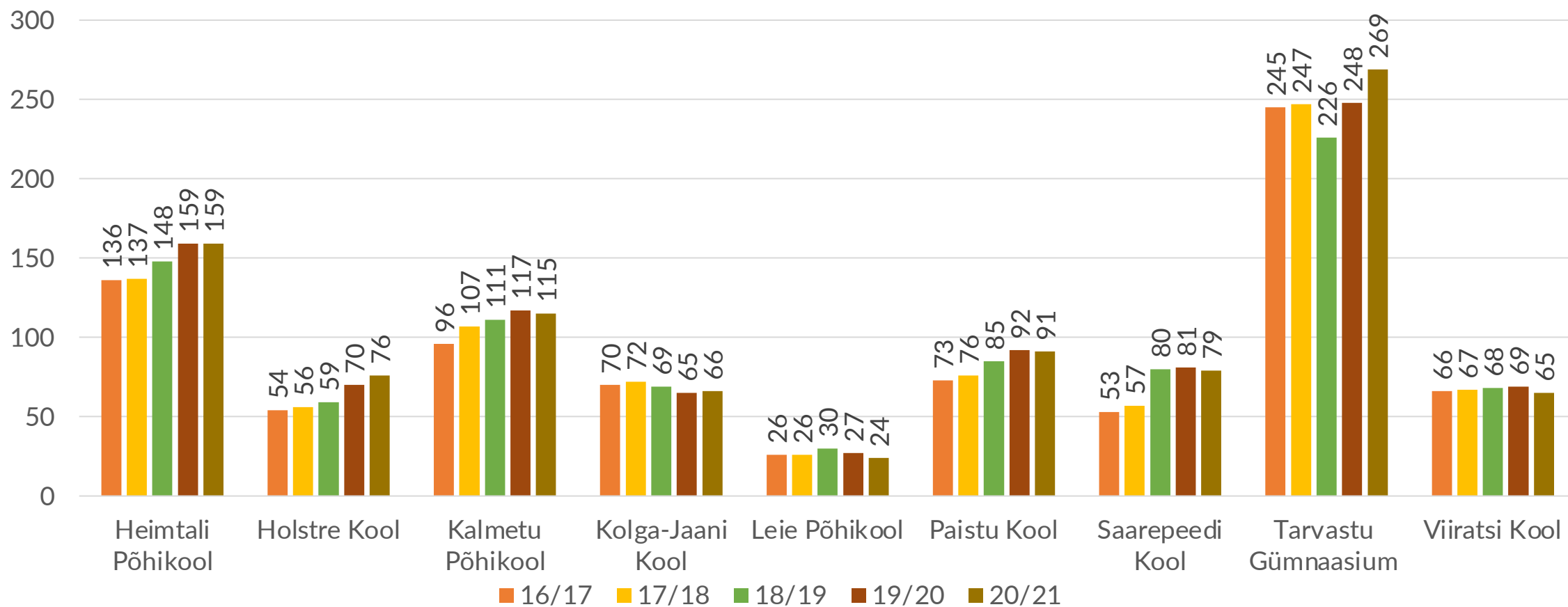
Lasteaedade tegevusnäitajad

	Kohtade arv	Laste arv	Üld-pind (m ²)	Pinda lapse kohta (m ²)	Vabad kohad	Vabade kohtade osakaal	Rühmade arv	Keskmine laste arv rühmas
Holstre Kool	30	26	125	4,8	4	13%	2	13,0
Kolga-Jaani Kool	36	33	655	19,8	3	8%	2	16,5
Leie Lasteaed Sipelgapesa	18	10	150	15,0	8	44%	1	10,0
Paistu Kool	44	43	281	6,5	9	2%	3	14,3
Ramsi Lasteaed Taruke	76	71	1 175	16,5	5	7%	4	17,8
Saarepeedi Kool	38	36	236	6,6	2	5%	2	18,0
Tarvastu Lasteaed	159	155	1 500	9,7	4	3%	9	17,2
Uusna Lasteaed Tõruke	49	36	363	10,1	13	27%	3	12,0
Vana Võidu Lasteaed	30	28	214	7,6	2	7%	2	14,0
Viiratsi Lasteaed Rüblik	90	90	997	11,1	0	0%	5	18,0
Viljandi Valla Lasteaed Päikesekiir	70	59	1 051	17,8	11	16%	4	14,8
Vald kokku	648	587	6 746	11,5	61	8%	37	15,9

Õpilaste koguarv valla koolides

Õpilaste arv asutustes

Õpilasränne põhikoolis piirkondade vaates

Õpilase elukoha piirkond	Koolide asukoha piirkond									
		Kolga-Jaani-Saarepeedi	Pärsti-Paistu	Tarvastu	Viiratsi - Leie	Õpilased valla koolides	Õpilased mujal	Õpilasi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
	Kolga-Jaani -Saarepeedi	122	4		17	143	56	199	61%	72%
	Pärsti -Paistu	3	232	1	3	239	170	409	57%	58%
	Tarvastu		16	219	4	239	24	263	83%	91%
	Viiratsi -Leie	7	5	2	152	166	133	299	51%	56%
	Muu KOV	13	69	5	28	115				
	Kokku	145	326	227	204	902	383	1170	62%	67%
	Piirkonna õpilasi	84%	71%	96%	75%					

Õpilaste arv klassis

Kool/klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Kokku
Heimtali Põhikool	18	22	19	15	17	18	21	15	14	159
Holstre Kool	4	8	7	15	7	11	7	8	9	76
Kalmetu Põhikool	10	15	17	12	9	11	16	10	15	115
Kolga-Jaani Kool	10	9	13	4	3	6	7	6	8	66
Leie Põhikool	1	0	2	4	0	2	5	5	5	24
Paistu Kool	5	15	11	7	9	15	11	11	7	91
Saarepeedi Kool	7	7	13	7	6	12	7	10	10	79
Tarvastu Gümnaasium	18	26	20	25	18	21	22	24	22	196
Tarvastu Gümnaasium	16				15					31
Viiratsi Kool	13	12	9	8	10	13				65
Õpilasi kokku	102	114	111	97	94	109	96	89	90	902
Klassikomplektide arv	10	9	9	9	10	9	8	8	8	80
Õpilasi klassikomplekti kohta	10,2	12,7	12,3	10,8	9,4	12,1	12,0	11,1	11,3	11,3

Gümnaasiumiõpilased ja õpiränne

	18/19	19/20	20/21
Tarvastu Gümnaasium	25	37	42
Valla koolides kokku	25	37	42
sh valla õpilased	21	29	33
sh teise omavalitsuse õpilased	4	8	9
Valla õpilaste osakaal koolis	84%	78%	79%
Valla õpilased kokku	220	214	211
Valla õpilased mujal	199	185	178
Valla õpilastest paikne	10%	14%	16%

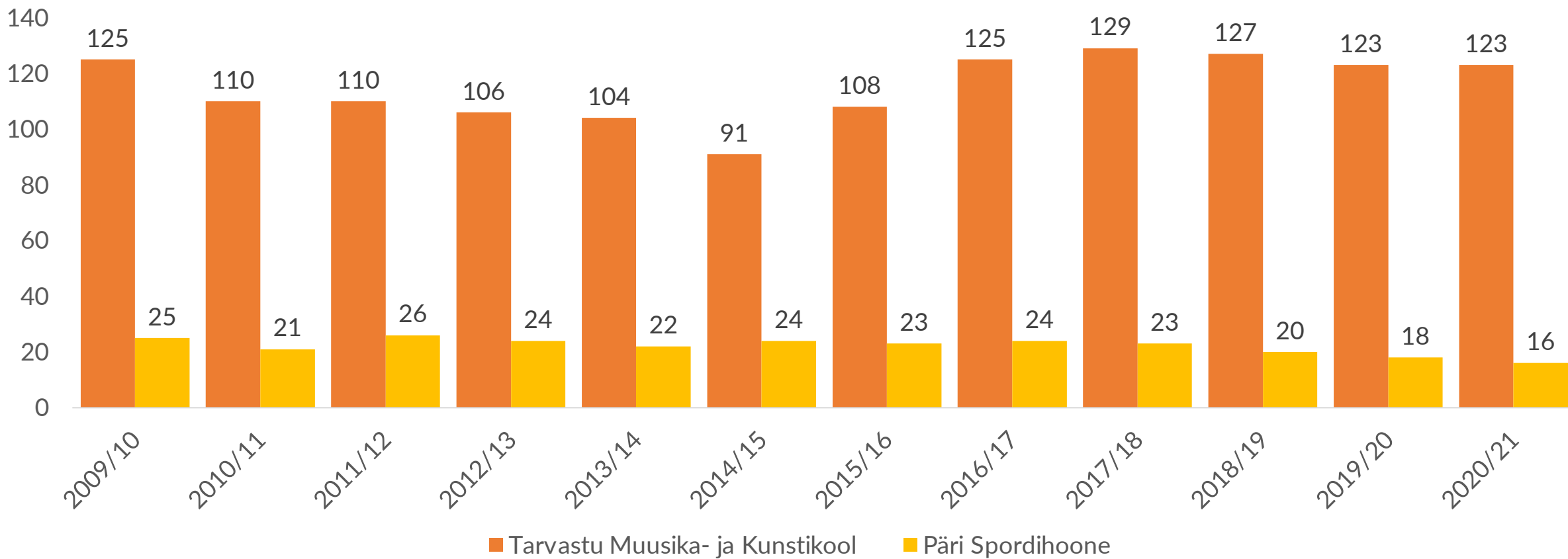
Koolide tegevusnäitajad

	Õpilaste arv	Pind kooli kasutuses (m ²)	Pinda lapse kohta (EHIS)
Heimtali Põhikool	159	2 266	14
Holstre Kool	76	1 579	21
Kalmetu Põhikool	115	1 462	13
Kolga-Jaani Kool	66	2 147	33
Leie Põhikool	24	2 153	90
Paistu Kool	91	1 029	11
Saarepeedi Kool	79	1 730	22
Tarvastu Gümnaasium	269	5 538	21
Viiratsi Kool	65	1 111	17
Vald kokku	944	19 015	20

Huviringid koolides

Asutus	Huviringide arv	Osalevate õpilaste arv	Keskmiselt õpilasi ringis	Õpilaste arv koolis	Õpilane osaleb keskmiselt mitmes ringis
Heimtali Põhikool	22	375	17	159	2,4
Holstre Kool	11	158	14	76	2,1
Kalmetu Põhikool	17	251	15	115	2,2
Kolga-Jaani Kool	13	211	16	66	3,2
Leie Põhikool	9	93	10	24	3,9
Paistu Kool	11	148	13	91	1,6
Saarepeedi kool	10	95	10	79	1,2
Tarvastu Gümnaasium	30	360	12	269	1,3
Viiratsi kool	9	176	20	76	2,3
Kokku	132	1867	14	955	2,0

Huvikoolid

Rahvamajad

	Püsi-kollektiive	Osalejaid	Tegevusaeg nädalas (tundi)	Kultuuri-sündmuste arv aastas	Kultuuri-sündmustel osalejate arv	Muude sündmuste arv aastas	Muudel sündmustel osalejaid	Ruumide rendikorrad aastas
Kolga-Jaani Rahvamaja	<i>2019 ei tegutsenud ja 2020 puudus oma maja</i>			13	2 192	4	542	<i>puudus oma maja</i>
Kärstna Vaba Aja Keskus	6	64	12	38	1 852	83	2 350	55
Mustla Rahvamaja	10	120	20,5	33	<i>info puudub</i>	<i>info puudub</i>	<i>info puudub</i>	<i>info puudub</i>
Paistu Rahvamaja	9	109	19	23	1 190	13	391	9
Ramsi Vaba Aja Keskus	15	165	31,5	15	524	32	726	41
Saarepeedi Rahvamaja	5	58	14	38	2 140	3	75	11
Tänassilma Rahvamaja	7	66	13	15	335	9	650	9
Uusna Külamaja	8	72	13,5	19	641	8	258	4
Valma Infopunkt (külamaja)	6	86	10	14	554	2	640	14
Viiratsi Rahvamaja	16	153	56	21	1 674	14	300	4
Kokku	82	893	189,5	229	11 102	168	5 932	147

Spordisaalide kasutus

	Kasutusaeg nädalas (tundi)			
Asutus	Välja renditud	Kooli või lasteaia kasutuses	Tasuta kasutus (kogukond jms)	Kokku
Heimtali Põhikool	7,5	23	1,5	32
Holstre Kool		32	7	39
Kalmetu Põhikool		26		26
Kolga-Jaani Spordisaal	9	17	4	30
Kärstna võimla	7	6		13
Leie Põhikool		8	4	12
Paistu Kool	2	31	5	38
Saarepeedi rahvamaja spordisaal	5	35	15	55
Päri spordihoone	25	12	5	42
Tarvastu Gümnaasium	19	36	10	65
Kokku	74,5	226	51,5	352

Raamatukogud

	Kolga-Jaani Rahvaraamatukogu	Paistu Rahva- raamatukogu	Tarvastu Raamatukogu	Viiratsi Rahvaraamatukogu	Kokku / keskmine
Kasutajate arv	931	995	995	1 331	4 252
sh laste arv (kuni 16 a)	291	303	264	271	1 129
Kasutaja maksumus (€)	106	108	130	84	105
Kasutajate osakaal teenindatavatest	29%	30%	27%	40%	31%
Külastuste arv	12 477	9 819	13 047	16 185	51 528
sh laste arv	3 519	3 249	3 522	2 218	12 508
Külastuse maksumus (€)	8	11	10	7	9
Külastusi päevas	39	41	53	81	51
Laenutusi tunnis	7	3	6	6	6
Ürituste arv	47	36	35	62	180
Üritustel osalejate arv	802	454	969	1 079	3 304
Lahtiolekuaeg nädalas	85	105	100	68	358

Noortekeskused

Noortekeskus	Avatud (päeva nädalas)	Avatud (tundi nädalas)	külastusi 2019	külastusi 2020*	Unikaalseid isikuid	Külastajate vanuse- vahemik	Päritolu
Kolga-Jaani Avatud Noortekeskus	5	20	u 13 päevas	1262	u 70	7 kuni 24	peamiselt Kolga-Jaani Kooli õpilased
Leie Avatud Noortekeskus	5	25	u 8 päevas	u 8 päevas	u 30-50	7 kuni 16 (18)	peamiselt Leie Kooli õpilased
Ramsi Noortetuba	5	20	u 15 päevas	u 17 päevas	<i>info puudub</i>	7 kuni 21	peamiselt Heimtali koolist ja Viljandi linna koolidest
Saarepeedi Noortetuba	3	9	u 7 päevas	u 60 kuus			<i>info puudub</i>
Tarvastu Avatud Noortekeskus	5	22	u 20 päevas	u 400 kuus	<i>info puudub</i>	<i>info puudub</i>	<i>info puudub</i>

Hoolekandeaasutused

	Kolga-Jaani Hooldekodu	Pärsti Pansionaat	Kärstna Hooldekodu	Vallale mittekuuluvad hooldekodud	Kokku
2020. a täitmine					
Valla tasutud klientide arv	6	27	17	28	78
Valla kulud 2020	14 952	125 177	60 167	217 887	418 184
Valla kliendi kohta kuus	208	386	295	648	447
2021. a juuni seis					
Hooldekodus kohti kokku	20	72	24		116
Vallaelanikke	19	50	21		90
Mitte valla elanikke	1	19	3		23
Valla tasutud klientide arv	8	22	12		42
Oma valla elanike osakaal	95%	69%	88%	0%	78%
Valla poolt tasutavate klientide osakaal	42%	44%	57%		47%

3. TÖÖKOHAD

Töökohad asutuse tüübi ja töökoha valdkonna järgi

	Huvikool	Kool	Lasteaed	Muu teenus	Noortekeskus	Raamatukogu	Rahvamaja	Sotsiaal- asutus	Vallavalitsus	Kokku	Osakaal
õppetöö	7	116	120							242	42%
vallaametnik									52	52	9%
korrashoid	2	30	5	2			7	5	1	51	9%
juhtimine	1	10	12			4	7	3	5	43	7%
majandushaldus	0	13	9				0	2	15	39	7%
hooldustöö								32		32	5%
toitlustamine		16	10					6		32	5%
tugiteenused		14	6						3	22	4%
raamatukoguhoidja		1				14				15	3%
õppe tugitegevused		15								15	3%
ringijuhendaja		9					3			12	2%
administratsioon	0	7								8	1%
sotsiaaltöö								6		6	1%
hooldustöötaja									4	4	1%
kultuuritöö							4			4	1%
noorsootöö					3					3	1%
spordikorraldus		1							1	2	0%
Kokku	11	230	162	2	3	18	21	53	81	580	
Osakaal	2%	40%	28%	0%	1%	3%	4%	9%	14%	100%	

Palgatase asutuse tüübi järgi

	Töökohtade arv	Palgakulu aastas	Keskmine töötasu kuus
Huvikool	11	196 301	1 143
Kool	230	4 197 474	1 135
6-klassiline kool	17	311 252	1 166
Gümnaasium	50	908 739	1 140
Põhikool	164	2 977 482	1 131
Lasteaed	162	2 715 093	1 043
Muu teenus	2	18 866	783
Noortekeskus	3	44 555	925
Raamatukogu	18	266 481	948
Rahvamaja	21	331 034	997
Sotsiaalasutus	53	780 803	918
Hoolekandelasutus	46	694 101	940
Päevakeskus	4	43 351	720
Sotsiaalmaja	3	43 351	831
Vallavalitsus	81	1 825 519	1 404
finantsvaldkond	7	179 024	1 593
haridus- ja kultuurivaldkond	7	170 194	1 514
majandusvaldkond	28	555 939	1 255
sotsiaalvaldkond	19	407 020	1 334
valla teenuskeskus	3	42 099	778
vallakantselei	11	256 093	1 450
vallavalitsus	6	215 150	2 233
Kokku/keskmine	580	10 376 127	1 115

Lasteaedade isikkoosseis ja tegevusnäitajad

Lasteaiad	Holstre	Kolga-Jaani	Leie	Paistu	Ramsi	Saarepeedi	Tarvastu	Uusna	Vana-Võidu	Viiratsi	Päikesekiir	Kokku
Õppetöö	5,2	6,5	3,3	9,5	14,5	6,5	29,0	9,8	6,3	16,3	13,0	119,8
Juhtimine	0,8	0,8	0,4	0,5	1,0	0,8	2,0	1,0	1,0	2,0	2,0	12,2
Toitlustamine		1,0			1,0		3,0	1,0	1,0	1,0	2,0	10,0
Majandushaldus					2,0		3,5		1,0	1,0	1,6	9,1
Tugiteenused		0,3	0,2		0,5		1,0	0,5	0,3	2,0	1,0	5,8
Korrashoid		0,8	0,1		1,0			0,3		1,8	1,5	5,4
Kokku	5,9	9,3	4,0	10,0	20,0	7,3	38,5	12,6	9,6	24,1	21,1	162,1
Lapsi töötaja kohta	4,4	3,6	2,5	4,3	3,6	5,0	4,0	2,9	2,9	3,7	2,8	3,6
Lapsi õppetöö töökoha kohta	5,0	5,1	3,1	4,5	4,9	5,5	5,3	3,7	4,5	5,5	4,5	4,9
Rühmade arv	2	2	1	3	4	2	9	3	2	5	4	37
Laste keskmine arv rühmas	13,0	16,5	10,0	14,3	17,8	18,0	17,2	12,0	14,0	18,0	14,8	15,9
Õppetöö töökohti rühma kohta	2,6	3,3	3,3	3,2	3,6	3,3	3,2	3,3	3,1	3,3	3,3	3,2
Rühmakulu aastas	59 200	90 200	78 800	68 900	97 300	76 400	83 900	79 000	91 000	112 800	134 900	94 700
Asutuse liik	LAK	LAK	LAK	LAK	LA	LAK	LA	LAK	LA	LA	LA	

Koolide isikkoosseis ja tegevusnäitajad

Koolid	Heimtali	Holstre	Kalmetu	Kolga-Jaani	Leie	Paistu	Saarepeedi	Tarvastu	Viiratsi	Kokku
Õppetöö	18,3	11,7	12,3	12,3	5,4	12,4	9,8	25,5	7,9	115,6
Korrashoid	4,5	2,5	4,0	3,3	3,0	2,7	1,0	6,5	2,2	29,6
Toitlustamine	2,0	2,0	2,0	2,0	1,0	2,0	2,0	3,0	teenus	16,0
Õppe tugitegevused	3,0	1,1	1,5	1,2	0,6	1,4	1,0	3,5	1,3	14,5
Tugiteenused	2,0	1,0	2,5	1,8	0,5	1,0	1,5	2,0	1,3	13,5
Majandushaldus	2,0	1,5	2,0	0,3	1,0	1,0	1,8	2,0	1,0	12,6
Juhtimine	1,5	0,8	1,5	0,8	0,5	1,0	0,8	2,0	1,5	10,3
Ringijuhendaja	1,5	1,0	0,9	0,7	0,3	1,0	0,9	3,2	0,3	9,8
Administratsioon	0,5	0,8	1,0	0,9	0,5	1,0	0,7	2,0	1,3	8,6
Kokku	35,3	22,2	27,7	23,2	12,8	23,4	19,4	49,6	16,6	230,2
Õpilasi töötaja kohta	4,5	3,4	4,1	2,9	1,9	3,9	4,1	5,4	3,9	4,1
Õpilasi õppetöö ametikoha kohta	8,7	6,5	9,3	5,4	4,4	7,3	8,0	10,6	8,2	8,2

4. VALLA FINANTSID JA ASUTUSTE EELARVED

Valla eelarvepositsioon

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*
Põhitegevuse tulud	13 926 000	14 742 000	16 040 000	18 946 000	20 162 000	20 918 000	20 694 000
Põhitegevuse kulud	12 181 000	12 936 000	14 259 000	15 485 000	17 145 000	17 642 000	20 319 000
Põhitegevuse tulem	1 745 000	1 806 000	1 781 000	3 461 000	3 018 000	3 276 000	376 000
Tulemi osakaal tuludest	13%	12%	11%	18%	15%	16%	2%
Põhitegevuse tulud elaniku kohta	970	1 035	1 142	1 358	1 460	1 537	1 513
Põhitegevuse tulem elaniku kohta	122	127	127	248	219	241	27
Võlakohustused aasta lõpu seisuga	4 931 000	5 635 000	7 517 000	6 754 000	5 773 000	10 273 000	8 569 000
Likviidsed varad aasta lõpu seisuga	1 592 000	1 852 000	1 612 000	2 555 000	1 303 000	2 844 000	4 000
Netovõlakoormus (eurodes)	3 339 000	3 783 000	5 905 000	4 199 000	4 470 000	7 428 000	8 565 000
Netovõlakoormuse %	23,98%	25,66%	36,81%	22,16%	22,17%	35,51%	41,39%
Võlakohustused elaniku kohta	343	395	535	484	418	755	626
Põhivara soetus	811 000	1 721 000	3 362 000	1 411 000	3 624 000	3 107 000	5 329 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	236 000	175 000	162 000	413 000	680 000	342 000	2 857 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	282 000	438 000	515 000	169 000	434 000	730 000	1 082 000
Põhivara soetus elaniku kohta	76	152	276	113	294	282	469

Tähelepanekud

- Aastatel 2015-2020 põhivara soetus 14 + antud sihtfinantseeringud 2,5 miljonit eurot (lisaks osaluste soetus 1,8 miljonit eurot).
- Samas on saadud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks 2,6 miljonit eurot ehk 12% soetustest.
- Aastakeskmiselt on investeeritud 18% eelarvemahust.
- Perioodil on soetatud põhivara elaniku kohta väärtuses 1718 eurot.
- Põhitegevuse tulem on viimastel aastatel väga hea, v.a 2021.
- Laenuvõimekus on veel vähemalt 11 miljonit eurot.

Kohamaksumus lasteaedades

Lasteaia nimi	Tegevuskulud peale tulude mahaarvamist	Laste arv EHIS	Kohamaksumus kuus (EHIS)
Holstre Kool	136 544	26	438
Kolga-Jaani Kool	171 291	33	433
Leie Lasteaed Sipelgapesa	78 720	10	656
Paistu Kool	233 010	43	452
Ramsi Lasteaed Taruke	369 502	71	434
Saarepeedi Kool	169 910	36	393
Tarvastu Lasteaed	717 302	155	386
Uusna Lasteaed Tõruke	226 184	36	524
Vana Võidu Lasteaed	173 513	28	516
Viiratsi Lasteaed Rüblik	540 580	90	501
Viljandi Valla Lasteaed Päikesekiir	521 796	59	737
Kokku / keskmine	3 338 352	587	474

Kohamaksumus koolides

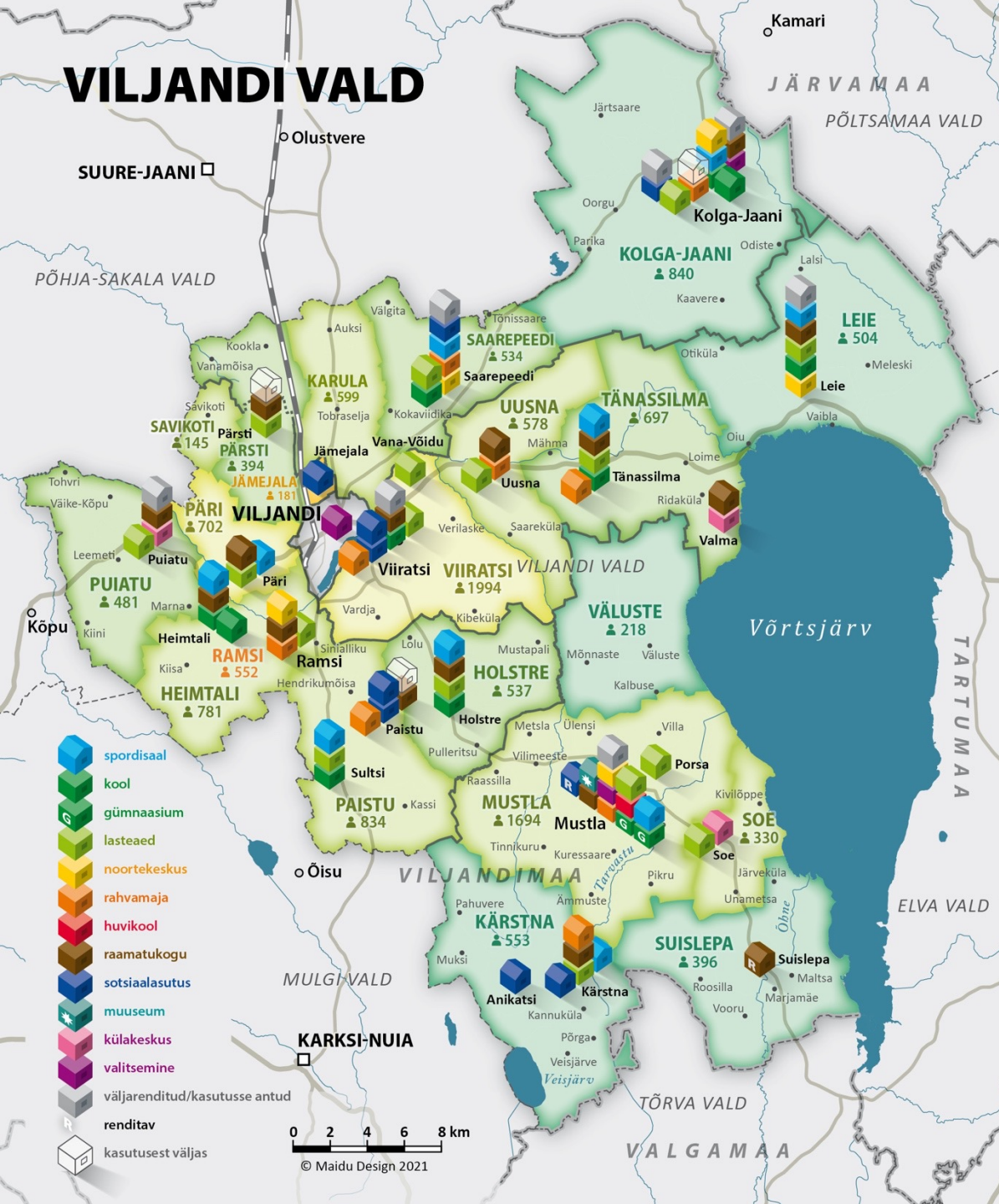
Kooli nimi	Kulud kokku	Tegevuskulud peale tulude mahaarvamist	Õpilaste arv 11.01.2021	Tegevuskulu aastas (õpilase kohta)	Tegevuskulu kuus (õpilase kohta)
Heimtali Põhikool	489 150	435 730	159	2 740	228
Holstre Kool	218 010	195 360	76	2 571	214
Kalmetu Põhikool	388 680	360 240	115	3 133	261
Kolga-Jaani Kool	293 040	277 450	66	4 204	350
Leie Põhikool	163 420	156 640	24	6 527	544
Paistu Kool	246 100	225 700	91	2 480	207
Saarepeedi kool	227 420	208 330	79	2 637	220
Tarvastu Gümnaasium	620 960	526 270	276	1 907	159
Viiratsi Kool	243 190	217 520	65	3 346	279
Kokku / keskmine	2 889 970	2 603 240	951	2737	228

Toetusfondi eraldise arvestuslik jaotus

	PK õp töötasu	G õp töö-tasu	Juhti-mine	Koolitus	Õppe- kirjandus	Tugi	Toetusfond kokku	Jaotus 2020 eelarves	Vahe	Õpilase kohta
Heimtali Põhikool	446 400	0	25 500	3 000	9 100	27 400	511 500	455 700	-55 800	-351
Holstre Kool	213 400	0	12 200	1 400	4 400	13 100	244 500	268 500	24 000	316
Kalmetu Põhikool	322 900	0	18 400	2 200	6 600	19 800	369 900	366 800	-3 100	-27
Kolga-Jaani Kool	185 300	0	10 600	1 300	3 800	11 400	212 300	287 400	75 100	1 138
Leie Põhikool	67 400	0	3 800	500	1 400	4 100	77 200	164 000	86 800	3 617
Paistu Kool	255 500	0	14 600	1 700	5 200	15 700	292 700	286 300	-6 400	-70
Saarepeedi Kool	221 800	0	12 700	1 500	4 500	13 600	254 100	299 700	45 500	576
Tarvastu Gümnaasium	637 400	77 500	43 100	5 100	15 400	39 200	817 700	649 000	-168 700	-627
Viiratsi Kool	182 500	0	10 400	1 200	3 700	11 200	209 100	222 500	13 400	206
Kokku	2 532 600	77 500	151 300	18 000	54 000	155 700	2 989 000	3 000 000	11 000	

5. KINNISVARA

VILJANDI VALD

Kinnisvara

- Avalikke teenuseid pakutakse 49 hoones

Piirkond	Hoonete arv	Teenused	Hoonete suletud netopind (m²)	Elanike arv	Pinda elaniku kohta (m²)
Kolga-Jaani-Saarepeedi	9	20	11 661	2 224	5,2
Pärsti-Paistu	13	28	14 946	4 356	3,4
Tarvastu	11	22	13 345	3 191	4,2
Viiratsi-Leie	11	23	11 587	3 773	3,1
Viljandi linn	1	1	666		
Kokku / keskmine	45	94	52 205	13 544	3,9

Hinnanguline seisukord

	Kolga-Jaani-Saarepeedi	Pärsti-Paistu	Tarvastu	Viiratsi-Leie	Viljandi linn	Kokku	Osakaal
Väga hea	2 741	1 175	1 075			4 991	10%
Hea	7 146	12 082	3 664	2 361	666	25 919	50%
Rahuldav	1 047	1 758	3 598	9 227		15 630	30%
Amortiseerunud	727		4 898			5 624	11%
Kokku	11 661	14 946	13 345	11 587	666	52 205	100%
Väga hea ja hea osakaal	85%	89%	36%	20%	100%	59%	

Hinnanguline investeerimisvajadus

	Kolga-Jaani-Saarepeedi	Pärsti-Paistu	Tarvastu	Viiratsi-Leie	Viljandi linn	Kokku	Osakaal
Väga hea	0	0	0			0	0%
Hea	2 134 000	5 392 000	666 000	629 000	200 000	9 021 000	31%
Rahuldav	524 000	879 000	4 533 000	6 851 000		13 304 000	45%
Amortiseerunud	581 000		6 367 000			6 948 000	24%
Kokku	3 239 000	6 271 000	11 566 000	7 480 000	200 000	28 756 000	100%
Osakaal kogumahust	11%	22%	40%	26%	1%	100%	

7. MUUDATUSPROJEKTID

Üldised tähelepanekud

- 10 aasta perspektiivis ei ole vajadust suuri muudatusi teha. Palju otsuseid on varasemalt juba tehtud:
 - 5 suletud kooli ja juhtimise ühendamine
 - 2 suletud lasteaia tegevuskohta ja juhtimise ühendamine
- Ka maakonnas on tehtud häid otsuseid – Viljandi Riigigümnaasium hoiab vallale kokku u 150 tuhat eurot aastas.
- Investeerimisvajadus aga siiski on. Olulisel määral leiab vaba raha üksnes suurte asjade kokkutõmbamisest.
- Kuniks finantspositsioon võimaldab, on soovitatav hajusat mustrit jätkata – kogukondadel on nii parem.
- Kaugem tulevik viitab järgmisele ühinemisele – Viljandi linnaga, millega juba praegu tihedalt seotud ollakse.

Muudatusprojektid

1. Otstarbekad projektid

1. Leie Põhikool
2. Kolga-Jaani teenuskeskus
3. Kalmetu koolihoone

2. Kaalumist väärivad projektid

1. Tarvastu Gümnaasium
2. Viiratsi Kool
3. Kärstna spordihoone
4. Raamatukogud
5. Majandushaldus
6. Vallavalitsuse asukoht

Leie Põhikool

- Asutuse tegevuse lõpetamine ja kinnisvarast väljumine.
 - Kooli eelarve kulud on u 330 tuhat eurot aastas. Valdav osa hoonega seotud kinnisvarakulusid sisaldub kooli eelarves.
 - Toetusfond on vallaeelarvepõhises jaotuses 165 tuhat eurot (õpilasepõhises arvestuses 70 tuhat eurot). Kui õpilased jätkavad kooliteed mõnes teises valla koolis, siis läheb eraldis 165 tuhat eurot ümberjagamisele valla teiste koolide vahel.
 - Personali- ja majandamiskulude arvel väheneks valla kulubaas ligi 200 tuhande euro võrra (sh kulud teiste hoonetes tegutsevate asutuste eelarves).
 - Arvestades hoone olemasolevat seisukorda, kaoks ära investeeringuvajadus kuni 3 miljonit eurot (olemasoleva hoone täielik rekonstrueerimine).
 - Arvestatud ei ole lasteaiarühma personalikuludega (ligi 80 tuhat eurot), kuna sõltuvalt laste jaotumisest võib tekkida täiendav vajadus rühma avamiseks Kalmetul või Kolga-Jaanis.

Kolga-Jaani teenuskeskus

- Kinnisvarast väljumine ja teenuskeskuse ning raamatukogu ümberkolimine kas rahvamajja või kooli.
 - Iga-aastaste kulude vähenemine kuni 30 tuhande euro võrra.
 - Ärajääv investeerimisvajadus 450 tuhat eurot.

Kalmetu koolihoone

- Täna silma Rahvamaja tegevuse ümberkolimine kooli ja kinnisvarast väljumine, Uusna lasteaia rühma kolimine kooli ja korteritest väljumine.
 - Vähenevad vallaeelarve kulud majandamis- ja personalikulude arvelt vähemalt 50 tuhande euro võrra aastas.
 - Ära kaob investeeringuvajadus mahus u 130 tuhat eurot.
 - Vajalik on asendusinvesteering suuruses kuni 600 tuhat eurot.

Tarvastu Gümnaasium

- Gümnaasiumiosa sulgemine.
 - Palgakulude vähenemise vääringus kuni 30 tuhat eurot aastas, mille arvelt saaks tõsta põhikooliõpetajate tasusid.
 - Väiksema hoone rekonstrueerimise või uue ehitamise kulu, kuna ruumivajadus on väiksem. Hinnanguliselt võiks pinda vähendada 300 m² võrra, mis tooks ühtlasi kokkuhoidu 0,5 miljonit eurot.
 - Mõtteliselt vabaneks 80 tuhat eurot majandamis- ja muid personalikulusid aastas (kohamaksumus 159 eurot kuus korrutatuna õpilaste arvuga (42) aastas), kui vähendataks ka muid töökohti ja kinnisvara ning õpilased siirduksid gümnaasiumiharidust omandama Viljandi Riigigümnaasiumisse.

Viiratsi kool

- Viiratsi Kooli tegevuse lõpetamine ja raamatukogu ümberkolimine Viiratsi Rahvamajja.
 - Rahaline kokkuvõtte 140 tuhat eurot aastas (õpilaskoha maksumus 279 eurot kuus korrutatuna õpilaste arvuga (65) aastas).
 - Investeeringuvajadus (ligikaudu 1,8 miljonit eurot) langeks ära juhul, kui hoone võõrandada ja raamatukogu kolida üle tee asuvasse rahvamajja.

Kärstna spordihoone

- Spordihoone realiseerimine.
 - Investeeringuvajaduse ärajäämine vääringus 0,5 miljonit eurot.
 - Iga-aastane kinnisvarakulude kokkuvõtte vääringus kuni 20 tuhat eurot.
- Teisalt tuleb arvestada, et head alternatiivi sportimiseks Kärstna kandi elanikel pole – lähim spordihoone asub Mustlas 13 km kaugusel. Seega on vajalik hoone kasutusaktiivsus väga täpselt üle kontrollida.

Raamatukogud

- Arvestades raamatukogude suurt arvu ja teenindatavate vähesust, on otstarbekas neid mõnevõrra vähendada. Esmajoones tulevad kõne alla Väluste ja Vana-Võidu, kuna seal on teenindatavate arvud kõige väiksemad. Leie haruraamatukogu sulgemist on mõttekas vaadata koos Leie Põhikooliga, kuna need asuvad samas hoones. Kõne alla tuleb ka Heimtali sulgemine, kuna see asub Pärile väga lähedal, samuti lahendaks see osaliselt ruumipuudust Heimtali Põhikoolis.
 - Iga-aastane kulude vähenemine suurusjärgus 80 tuhat eurot.

Majandushaldus (toitlustus ja majandusjuhtimine)

- Üldjuhul on otstarbekas koondada toitlustuse ja haldusega tegelevad inimesed selleks eraldi loodud organisatsiooni (nt valla ettevõtte või sihtasutus).
- Praegu on vallas kasutusel n-ö segasüsteem – osa teevad asutused ise, osa tehakse keskselt, läbivat vallaülest praktikat ei ole.
- Toitlustamise vaates on vahemaad toidu veo mõistlikuks korraldamiseks liiga pikad. Tsentraliseerida võiks toiduainete hanked ja menüüde koostamise.
- Haridusasutuste juhtide põhifookus peaks ikkagi olema pedagoogilise töö korraldamisel võimalikult parimal moel. Seetõttu on soovitatav vabastada eriti just haridusasutuste juhid remondi ja (heakorra)tööde korraldamisega seotud kohustustest.
- Mõttekas on korraldada see töö keskselt, mis tagab:
 - Andmete olemasolu ühes kohas
 - Töö- ja investeeringujärjekordade koostamise vastavalt spetsialistide hinnangutele
 - Kesksed hoonelepingud

Majandushaldus (majandusüksus)

- Katmata hankelõigud teehoolduses ja niitmises tuleks esmalt proovida hankida erasektorilt. Seejuures on soovitatav koondada erinevad tööloigud ühte mitmeaastasesse hankesse, kuna sel viisil saavad potentsiaalsed pakkujad paremini oma töid ja masinaparki kavandada.
- Majandusüksus on praegusel kujul olemas ja töövõimeline. Seni, kuni tehnika on töökorras ja selle remondiks ei kulu ülemäära palju vahendeid, võib üksuse tegevust praeguses vormis jätkata. Paralleelselt tuleks aga komplekshanked ette valmistada ja läbi viia – nii tekib turu olukorrast realistlik ülevaade, mille tulemusel saab otsustada, kas turutõrge eksisteerib jätkuvalt ja valla majandusüksuse senises mahus säilitamine on asjakohane, või saab tegevust kuni poole võrra koomale tõmmata.
- **Kaaluda võiks valla majandamisüksuse restruktureerimist, mille haldusalasse kuuluks edaspidi ka:**
 - Toitlustuse tsentraalsed tegevused (toiduainete hankimine, menüüde koostamine)
 - Asutuste haldamine ja remonttööde korraldamine
 - Kommunaalvaldkonna hangete läbiviimine
 - „Kiirreageerimine“ vastavalt vajadusele
- **NB!** Nii tööde planeerimiseks kui hangete ettevalmistamiseks on esimese sammuna tarvis terviklikud andmed kokku saada, sh geoinfosüsteemid ja registrid. Viljandi vald on piisavalt suur omavalitsus selleks, vabanemaks väikse haldusüksuse mentaliteedist, kus andmed ja töökorraldus on isikupõhised.

Vallavalitsuse asukoht

- Vallavalitsus tegutseb Viljandi linnas kolmel erineval pinnal (väljaspool linna ka teenuskeskustes). Kauba tn 6 hoone ruumid on olemasoleva personali mahutamiseks liiga väiksed (samuti on probleeme nende helipidavusega). Seetõttu on kasutusele võetud täiendavaid rendipindasid. Tagamaks võimalikult kõrgelt kvalifitseeritud personali olemasolu, tuleb neile pakkuda väärilisi töötingimusi.
- Majanduslikust aspektis on vähemalt keskpikas vaates eeldatavasti soodsam lahendus pindade rentimine (nende olemasolul) linnas. Samas, kui sobivad rendipinnad puuduvad, on tarvilik leida lahendus ning Viiratsisse investeeringu tegemiseks on olulisemad eeltööd juba tehtud.
- Olemuslikult on tegemist poliitilise otsusega, kus kummagi variandi puhul võib leida nii poolt- kui ka vastuargumente.

Koondmõju

Muudatusprojekt	Kulude vähenemine aastas	Kaduv investeeringuvajadus	Asendusinvesteering
Leie Põhikool	200 000	3 000 000	
Kolga-Jaani teenuskeskus	30 000	450 000	100 000
Kalmetu koolihoone	50 000	130 000	600 000
Tarvastu Gümnaasium	30 000	500 000	
Viiratsi Kool	140 000		
Kärstna spordihoone	20 000	500 000	
Raamatukogud	80 000		
Kokku	550 000	4 580 000	700 000

OÜ Cumulus Consulting

Jaan Urb

Address: Maakri 25

10144 Tallinn

Tel: +372 55 652 383

E-mail: jaan.urb@cumulus.ee